

Technische/informatieve vragen over lopende agendapunten

007

GROENLINKS

Datum	30 maart 2017
Steller vragen	Albert Deuzeman, Johan van Rixtel
Over agendapunt	Decembercirculaire gemeentefonds 2016

Het college wordt verzocht de volgende vragen schriftelijk te beantwoorden:

In een brief¹ van 11 november 2016 kondigt staatssecretaris Klijnsma aan dat zij, naar aanleiding van bestuurlijke afspraken² met de VNG, structureel middelen beschikbaar stelt voor armoedebestrijding onder kinderen. Daarover zegt zij: "Deze middelen zijn specifiek bedoeld voor kinderen en moeten boven het bestaand beleid worden ingezet. [...] Gemeenten zullen zorg dragen voor het verstrekken van middelen in natura aan die kinderen die nu door armoede niet mee kunnen doen."

1. In hoeverre staat het de gemeente Voorschoten vrij het aan haar uitgekeerde deel van deze gelden niet aan deze doelgroep te besteden?

Met de genoemde bestuurlijke afspraken zijn de gemeenten van Nederland met het Rijk overeengekomen dat zij "[zich zullen] inspannen om alle kinderen voor wie [kansrijk opgroeien] niet vanzelfsprekend is te bereiken en te ondersteunen met voorzieningen in natura via de lokale infrastructuur en samenwerking met diverse partijen."

Antwoord 1:

Voor Voorschoten gaat het om €83.307 structureel per jaar vanaf 2017. Deze gelden worden in het gemeentefonds gestort. Er is een convenant gesloten tussen Klijnsma en de VNG dat gemeenten deze gelden aan minima kinderen besteden. Een convenant is echter juridisch niet bindend:

- *De algemene uitkering in het gemeentefonds is vrij besteedbaar, in de circulaires wordt slechts richting gegeven.*
- *In hetzelfde convenant staat dat gemeenten over besteding van de gelden rapporteren aan de eigen gemeenteraad.*
- *Wel zullen het Rijk en de VNG de ontwikkeling van de ambities uit de bestuurlijke afspraken volgen. Daartoe zal te beginnen in 2017 elke twee jaar een landelijk beeld worden gegeven op basis waarvan de bestuursafspraken geëvalueerd kunnen worden. De eerste evaluatie volgt vervolgens begin 2018.*

2. Gegeven de financiële situatie van de gemeente, op welke wijze wil de gemeente Voorschoten vormgeven aan haar inzet om aan deze afspraken te voldoen?

¹ Kamerbrief voortgang Kansen voor alle kinderen (11 november 2016)

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/11/11/kamerbrief-voortgang-kansen-voor-alle-kinderen>

² Bestuurlijke afspraken: Kansrijk opgroeien voor alle kinderen in Nederland (11 november 2016)

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2016/11/11/bestuurlijke-afspraken-vng-szw>

Technische/informatieve vragen over lopende agendapunten

007

GROENLINKS

Antwoord 2:

Bij het concept herstelplan is aangegeven dat het een mogelijkheid was om de extra gelden niet volledig in te zetten voor armoedebestrijding -zie hiervoor ook antwoord 1-. In de informatiebrief die op 24 november 2016 aan u is toegezonden, is aangegeven dat twee onderzoeken worden gehouden die mede als input dienen voor de sociale conferentie van 31 mei 2017. Deze onderzoeken vormen een goed ijkpunt om te bepalen of en waar extra gelden nodig zijn. Gegeven de financiële situatie moet vervolgens worden beoordeeld of en welke actie er volgt.

Overigens kent de gemeente Voorschoten op dit moment al een aantal regelingen voor kinderen uit minima-gezinnen:

- Regeling school- cultuur- sportkosten Basis onderwijs*
- Regeling school- cultuur- sportkosten Voortgezet onderwijs*
- Computerregeling voor gezinnen met schoolgaande kinderen in groep 7 en 8 van de basisschool en het voortgezet onderwijs of op het MBO.*
- Tabletregeling gezinnen met schoolgaande kinderen op het voortgezet onderwijs of op het MBO.*
- Regeling maatschappelijke participatie*

Naast de gemeentelijke regelingen is er ook nog Stichting Leergeld Voorschoten die fietsen verstrekt aan kinderen uit minima-gezinnen en die kan bijspringen als ondanks de bestaande voorzieningen nog bijzondere noden aanwezig zijn.

Toelichting (indien nodig):

VERZONDEN 24 NOV. 2016

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/16/003465
Documentnummer: intern\8118\2
Datum: 22 november 2016
Onderwerp: Proces armoedebeleid en armoedeonderzoeken
Bijlage(n): Evaluatie communicatie minimabeleid 2015

Geachte Raad,

Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Voor mensen met een laag inkomen is dat soms lastig. De gemeente heeft voor deze groep verschillende miniregelingen beschikbaar.

In het afgelopen jaar heeft de gemeente de regelingen intensiever onder de aandacht gebracht van de doelgroep om het gebruik ervan te vergroten. Met succes: de regelingen worden beter gebruikt, dit geldt zeker voor de regelingen gericht op kinderen.

In 2016, 2017 en 2018 wordt deze lijn voortgezet, maar wordt ook al gestart met het ontwikkelen van nieuw minimabeleid in 2019. Het nieuwe minimabeleid wordt gebaseerd op:

- De armoedemonitor van KWIZ over 2016 (wordt uitgevoerd in 2017)
- De minima effect rapportage van het NIBUD over 2016 (wordt uitgevoerd in 2017)
- Input gemeenteraad en maatschappelijke partners

Ook landelijke ontwikkelingen, zoals het beschikbaar stellen van 100 miljoen euro voor kinderen in armoede door het Rijk, worden meegenomen in de aanpak om armoede te bestrijden.

Aanleiding

Vanaf juni 2015 is grote inspanning gedaan op communicatie over miniregelingen om het gebruik ervan te vergroten. Uit de armoedemonitor 2012 van KWIZ en de minima effectrapportage 2012 van het NIBUD bleek namelijk dat de miniregelingen uit het minimabeleid onvoldoende werden gebruikt. Slechts 30% van mensen die recht hadden op de regelingen, maakten er gebruik van (dit was vergelijkbaar met de landelijke percentages).

Concluderende maatregel uit dit onderzoek was dan ook dat er extra

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

ingezet moest worden om het bereik van de regelingen te vergroten, en zo armoede en schulden onder de doelgroep te bestrijden. Dit is meegenomen in het minimabeleidsplan 2015–2018. De nadruk lag op het vergroten van het gebruik van de kindregelingen. Deze raadsbrief informeert over de resultaten en legt tevens een link naar de uitvoering van de armoedemonitor 2016 en de minima effectrapportage voor 2017. Ook nieuwe ontwikkelingen, naar aanleiding van de miljoenennota, zijn in deze raadsbrief meegenomen.

De inzet van de coördinator communicatie minimabeleid heeft duidelijk effect gehad. Acties als promotie over kindpakket, communicatie collectieve zorgverzekering, het opzetten van een NIBUD agenda, aanhaken bij wereldarmoededag, vernieuwen website, benaderen en activeren maatschappelijk middenveld en actualiseren en ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal hebben allemaal een bijdrage gehad in de stijging van het gebruik. Er is een evaluatie gedaan naar het effect van deze inspanningen. Hieruit is zichtbaar dat het gebruik van de regelingen in 2015 met 37,4% is toegenomen ten opzichte van de cijfers uit de armoedemonitor in 2012. Deze cijfers zijn echter nog wel indicatief omdat de omvang van de doelgroep in 2015 nog niet concreet is gemaakt.

Met name de regelingen uit het kindpakket laten een groot gebruik en daarmee ook een hoge stijging zien.

Bereik bijzondere bijstand schoolkosten (per persoon)			
	2012	2014	2015
Doelgroep	235	313	402
Gebruik	23	55	193
Percentage bereik	9,7%	17,6%	48%
Verhouding tot 2012	-	+7,9%	+38,3%

- Omdat in 2015 Basisonderwijs erbij is gekomen, is ook de doelgroep groter geworden. Hiervoor is de formule gehanteerd waarbij de doelgroep met 2/7 is toegenomen (groep 7 en 8 erbij optellen).

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

Bereik computerregeling (per huishouden)			
	2012	2014	2015
Doelgroep	140	186	186
Gebruik	1	24	18
Percentage bereik	0,7%	12,9%	9,7%
Verhouding tot 2012	-	+12,2%	+9%

- Let op: regeling per 5 jaar aan te vragen, verhouding tot 2012 niet goed te berekenen
- Let op: regeling voor kinderen vanaf groep 7. Doelgroep aantal huishoudens in realiteit dus lager dan 866 (hierin zitten ook huishoudens met jongere kinderen).

Bereik tabletregeling			
	2012	2014	2015
Doelgroep	-	-	313
Gebruik	-	-	37
Percentage bereik	-	-	11,8%
Verhouding tot 2012	-	-	-

- Let op: regeling per 5 jaar aan te vragen, verhouding tot 2012 niet goed te berekenen
- Let op: regeling voor kinderen vanaf brugklas. Doelgroep aantal huishoudens in realiteit dus lager dan 866 (hierin zitten ook huishoudens met jongere kinderen).

Aandachtspunt is de regeling voor maatschappelijke participatie. Deze wordt wel meer gebruikt ten opzichte van 2012, maar hier is niet de stijging van 15% behaald (het doel wat bepaald was bij start van het eerste jaar).

Bereik maatschappelijke participatie (per persoon)			
	2012	2014	2015
Doelgroep	1.187	1.578	1.578
Gebruik	209	412	374
Percentage bereik	17,6%	26,1%	23,7%
Verhouding tot 2012	-	+8,5%	+6,1%

Ook is ingezet op het actief benaderen van het netwerk. Hiervan zijn geen cijfers concreet te maken, maar is wel belangrijk op te merken dat het maatschappelijk middenveld ook steeds meer de informatie aan de doelgroep wil en kan doorgeven. Partners vragen naar voorlichtingsmateriaal en het geven van presentaties en denken actief mee in het benaderen van

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

de doelgroep. Het actief benaderen van het netwerk is dan ook een koers die de komende jaren flink doorgezet moet worden.

De gehele evaluatie, inclusief (uitleg van) de berekeningen, is als bijlage toegevoegd.

100 miljoen extra voor kinderen in armoede

Met Prinsjesdag heeft het kabinet bekend gemaakt vanaf 2017 100 miljoen euro extra structureel beschikbaar te stellen voor armoedebestrijding onder kinderen. 85 miljoen hiervan gaat naar gemeenten. Het geld komt vanaf 2017 via een decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds terecht. Over de precieze inzet van de middelen sluit het rijk een convenant af met de VNG. Streefdatum hiervoor is 1 november 2016. Kinderen in armoede moeten vooral 'in natura' worden geholpen. De gemeenteraad wordt gevraagd om mee te denken over initiatieven om dit geld aan te besteden.

De verdeling van de bedragen over de gemeenten is nog niet bekend. Zeer waarschijnlijk informeert het rijk gemeenten in de decembercirculaire 2016. De gemeenteraad wordt geïnformeerd zodra het precieze bedrag bekend is. De financiële verklaring wordt opgenomen in de Voorjaarsnota 2017. Hier kan dan ook eventuele bestemming voor armoedebestrijding in vastgelegd worden.

Uitvoering armoedemonitor en minima effectrapportage

De laatste armoedeonderzoeken die zijn uitgevoerd hebben betrekking op 2012. Conform afspraak met de raad dient er een armoedemonitor te komen over 2016. Deze armoedemonitor heeft betrekking op geheel 2016 en wordt in de eerste helft van april 2017 ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad. De minima effectrapportage wordt gelijktijdig ter informatie aangeboden en schetst een beeld van de koopkracht van inwoners van de gemeente in 2017. In dit onderzoek zijn alle regelingen die op dat moment van kracht zijn, denk aan bijstand, minimabeleid, maar ook landelijke belastingen en toeslagen, verwerkt.

Sociale conferenties

De resultaten van beide onderzoeken worden als basis gebruikt om het gesprek te voeren tijdens een sociale conferentie in mei 2017 met raadsleden en maatschappelijke partners. Deze conferentie gaat onder andere over quick wins die uit de armoedemonitor naar voren komen voor 2017 en 2018, welke een aanvulling vormen op het huidige minimabeleid dat tot december 2018 loopt. Ook worden tijdens deze conferentie de resultaten van de evaluatie communicatie minimabeleid 2016 gepresenteerd.

Tijdens een volgende sociale conferentie in mei 2018 worden aandachtspunten tegen het licht gehouden, worden de quick wins besproken en wordt het mogelijk, ook in combinatie met landelijke ontwikkelingen, een zo actueel en representatief mogelijk beeld te geven als input voor het 'nieuwe' minimabeleid vanaf 2019. Belangrijk bij het opstellen van dit beleid is het betrekken van het maatschappelijk middenveld, in bijvoorbeeld denksessies. Ook de evaluatie van de decentralisaties en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein moeten in het nieuwe beleid een plek krijgen.

Vooruitblik inzet communicatie minimabeleid vanaf najaar 2016

De stijgende lijn in het gebruik van de minimaregelingen moet doorgezet worden. Daarom worden succesvolle projecten als de NIBUD agenda en wereldarmoededag doorgezet, worden relevante netwerken benaderd en is er voldoende voorlichtingsmateriaal beschikbaar. In 2017 ligt de focus vooral op het in kaart brengen van de onzichtbare doelgroep en het bereiken van specifieke doelgroepen zoals ouderen en gezinnen met schoolgaande kinderen. Om te onderzoeken hoe de onzichtbare doelgroep het best te bereiken is, is onlangs gestart met een netwerkanalyse. Hiermee wordt onderzocht hoe deze groep het beste bereikt kan worden. Deze kennis wordt komend jaar ingezet bij het trainen van minimaal één actieteam per gemeente (maatjesproject). In Voorschoten komt er één actieteam. De actieteams zullen op een laagdrempelige wijze ondersteuning geven aan de minima. Vanuit beide projecten komen nieuwe inzichten naar voren die gebruikt worden voor het bepalen van de communicatieaanpak.

Ook de doelgroepgericht aanpak richting ouderen en gezinnen met schoolgaande kinderen is komend jaar een speerpunt. De informatie uit de netwerkanalyse en de actieteams geven input voor de in te zetten communicatie. Beide groepen vereisen namelijk een andere communicatieaanpak. Zo zijn ouderen lastiger digitaal te bereiken en zullen we ze meer moeten opzoeken. Deze aanpak is terug te zien in het plan van aanpak 2017. Ook jongeren moeten op een aansprekendere manier benaderd worden. Aan deze doelgroep worden theatervoorstellingen van Theatergroep Playback aangeboden aan de middelbare scholen in combinatie met een geldkrant van het NIBUD. Theatergroep Playback maakt een voorstelling speciaal voor jongeren en hun ouders waarbij ze geld, hoe om te gaan met geld, en waar kan je ondersteuning vragen bespreekbaar maken. De geldkrant wordt huis-aan-huis verspreid. Omdat in Voorschoten geen middelbare scholen zijn, wordt gekeken naar een alternatief.

In maart 2017 zal de evaluatie over 2016 worden gemaakt waarna deze aan de Raad wordt toegestuurd.

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

Financiën

De armoedemonitor, de minimaffectrapportage en de sociale conferenties worden betaald uit het budget Bijzondere Bijstand en Armoedebeleid. Verder informatie over de extra gelden voor kinderen in armoede naar aanleiding van Prinsjesdag volgt in de decembercirculaire.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

M.H. van der Veer
secretaris

P.J. Bouvy-Koene
burgemeester